

Voor altijd het (zichtbare) verleden meedragen

Sylvie Dekker en Kristie van der Heijden
Hogeschool Utrecht, Utrecht

Gemiddeld beschadigen 700.000 mensen in Nederland zichzelf. Zelfbeschadiging is het direct aanbrengen van letsel aan de huid, zonder suïcide intentie. Het komt vaak voor in samenhang met bepaalde psychische stoornissen. In vergelijking tot andere stoornissen blijven letterlijk zichtbare littekens achter, dit kan zorgen voor een continue confrontatie met het verleden. Uit onderzoek is gebleken dat 93% van de ondervraagden zich stoort aan de littekens. Doordat er summier informatie wordt verschaft over de diversiteit van littekenbehandelingen is het moeilijk voor een ex-zelfbeschadigende een passende therapie te vinden.

Automutilatie

Bij automutilatie wordt direct letsel aan de huid aangebracht zonder dat er sprake is van bewuste suïcide intentie. Het komt het meest voor in samenhang met ernstige trauma's en psychische problematiek. Onder de Nederlandse bevolking komt het bij 4,3% van de vijftien tot twintig jarigen voor. Door automutilatie kunnen verscheidene soorten littekens en postinflammatoire hyper- en hypopigmentatie achterblijven; een blijvend resultaat van het verleden. Voor ex-patiënten die zich niet langer verwonden, kunnen de littekens het meest zichtbare en in het oog springende stigma zijn waar deze doelgroep mee moet leren omgaan. Deze kunnen bijvoorbeeld beperkingen geven bij kledingkeuze en kunnen grote gevolgen hebben op de kwaliteit van leven.

Huidtherapeutische behandelingen

Er bestaan verschillende therapieën voor de behandeling van littekens. Deze behandelingen kunnen de littekens echter niet volledig laten verdwijnen. Wel kunnen er grote verbeteringen optreden in de esthetische van de littekens, waardoor deze minder opvallen en patiënten minder beperkt zullen worden. Applicatie van siliconenpleisters is effectief voor de behandeling van hypertrofische en keloïdale littekens. Dit is ook het geval bij de behandeling van postinflammatoire hyperpigmentatie door middel van chemische peelings, waarbij de effectiviteit afhangt van de diepteligging van het pigment en de dieptewerking van het gebruikte peelingagent.

Behandeling met lasertherapie is effectief bij hypertrofische, keloïdale en atrofische littekens en postinflammatoire hyperpigmentatie. Onderzoek heeft uitgewezen dat de bestraling van wonden met LED-licht positieve effecten heeft op de wondgenezing en preventief werkt tegen het ontstaan van postinflammatoire hyperpigmentatie. Camouflage van verscheidene huidaandoeningen, door medische camouflage of semipermanent door dermatografie, zorgt voor een verbetering van de kwaliteit van leven van patiënten.

Onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd omdat er in de literatuur en op internet summier geïnformeerd wordt over de diversiteit van de verschillende littekentherapieën. Dit onderzoek is verricht onder 57 hulpverleners en 96 (ex)-automutilanten. Zij zijn geënkwestioneerd met als doel informatie te vergaren over onder andere de bekendheid van het beroep huidtherapie en over de subjectieve beleving van de littekens bij de (ex)-automutilatie.

Resultaten

Gebleken is dat zeer veel (ex)-automutilanten moeite hebben met de littekens die achter blijven op de huid (93%) en deze behandeld willen hebben. De littekens vormen een constante herinnering aan het verleden. Een verminderde zichtbaarheid van de littekens door middel van huidtherapeutische behandelingen kan een grote invloed hebben op het dagelijks leven van mensen die zichzelf

beschadigen of hebben beschadigd. Dit kan zorgen voor een vermindering van de confrontatie met het verleden, een vermindering van het schaamtegevoel met betrekking tot de littekens en een vermindering van de confrontatie met de littekens.

Huidtherapie is bij beide populaties zeer onbekend gebleken. 65% van de hulpverleners is niet bekend met het beroep huidtherapie, tegenover 91% van de mensen die zichzelf beschadigen of hebben beschadigd.

Conclusie

Door middel van huidtherapeutische behandelingen kunnen grote verbeteringen optreden in de esthetische van de littekens, waardoor deze minder opvallen en de kwaliteit van leven van (ex)-automutilanten in zeer grote mate kan verbeteren.

Huidtherapie is bij beide populaties zeer onbekend gebleken en er bestaat een zeer grote behoefte aan behandeling van de littekens onder (ex)-automutilanten en onder hulpverleners. Dit wijst erop dat er behoefte bestaat aan een vergroting van de bekendheid omtrent huidtherapeutische behandeling van de littekens onder mensen die zichzelf beschadigen en onder hulpverleners.

Meer weten

Meer informatie over huidtherapie en de verschillende behandelingen zijn te vinden op www.huidtherapie.nl

Referenties

- Barolet D. *Light-Emitting Diodes (LEDs) in dermatology. Semin Cutan Med Surg* 2008, 27: 227-238
- Dekker S, van der Heijden K. *Is er behoefte aan een vergroting van de bekendheid wat betreft huidtherapeutische behandeling van de littekens bij (ex)-automutilanten en hulpverleners? [dissertation]. Utrecht: Hogeschool Utrecht; 2009*
- Garg G, Thami GP. *Micropigmentation: tattooing for medical purposes. Dermatol Surg* 2005, 31 (8): 928-931
- Holme SA, Beattie PA, Fleming CJ. *Cosmetic camouflage advice improves quality of life. Brit Journ Derm* 2002, 147: 946-949
- Levenkron, S. *Zelfbeschadiging. Amsterdam: uitgevrij SWP; 2006*
- Tanzi EL, Lupton JR, Alster TS. *Laser in dermatology: four decades of progress. J am Acad Dermatol* 2003, 49 (1): 1-34
- Wilde de, *The Client Satisfaction Questionnaire: psychometric properties in a Dutch addict population. European addiction research* 2005, 11 nr 4: 157-162